

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 165/14
Λουξεμβούργο, 3 Δεκεμβρίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση T-57/11
Castelnuovo Energija, SL κατά Επιτροπής

Είναι σύμφωνη προς τους κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων η ενίσχυση που χορηγήθηκε στους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν εγχώριο άνθρακα προς τον σκοπό της διασφάλισης του ανεφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια στην Ισπανία

Κατά την εκτίμηση μέτρου ενίσχυσης που δεν επιδιώκει περιβαλλοντικό σκοπό, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τους κανόνες της Ένωσης περί προστασίας του περιβάλλοντος

Το 2010 η Ισπανική Κυβέρνηση θέσπισε ένα μέτρο¹ σύμφωνα με το οποίο δέκα σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής υποχρεούνται να εφοδιάζονται με «εγχώριο» άνθρακα (δηλαδή άνθρακα ισπανικής προέλευσης) και να παράγουν ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από αυτόν (23,35 TWh ετησίως). Η τιμή του εγχώριου άνθρακα είναι υψηλότερη εκείνης των άλλων καυσίμων. Το μέτρο αυτό προβλέπεται να λήξει το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Για την άμβλυνση των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν οι δικαιούχοι σταθμοί κατά την πρόσβαση στην ημερήσια αγορά πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας (λόγω της υψηλής τιμής του άνθρακα που υποχρεώνονται να χρησιμοποιούν), το επίδικο μέτρο θέσπισε ένα «μηχανισμό προσφυγής σε υπηρεσίες κατά προτεραιότητα». Ο μηχανισμός αυτός στηρίζεται ουσιαστικά στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά προτίμηση από αυτούς τους σταθμούς και όχι από σταθμούς που χρησιμοποιούν εισαγόμενο άνθρακα, πετρέλαιο και φυσικό αέριο, καθώς και συνδυασμένο κύκλο. Η ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγουν οι τελευταίοι αυτοί σταθμοί αποσύρεται από την ημερήσια αγορά ενέργειας προκειμένου να διασφαλισθεί η πώληση στην αγορά ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας την οποία παράγουν οι δικαιούχοι σταθμοί χρησιμοποιώντας εγχώριο άνθρακα.

Στους κατόχους των δικαιούχων σταθμών χορηγείται αντισταθμιστικό ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ του επιπλέον κόστους παραγωγής με το οποίο επιβαρύνθηκαν και της τιμής πώλησης στην ημερήσια αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η χρηματοδότηση του μηχανισμού γίνεται μέσω ταμείου υπαγόμενου σε κρατικό έλεγχο. Οι προβλεπόμενες ετήσιες δαπάνες ανέρχονται σε 400 εκατομμύρια ευρώ.

Η Επιτροπή εξέτασε το μέτρο που έλαβε η Ισπανική Κυβέρνηση και κατέληξε ότι επρόκειτο για κρατική ενίσχυση. Κήρυξε, ωστόσο, την εν λόγω ενίσχυση συμβατή με την εσωτερική αγορά. Συγκεκριμένα, έκρινε ότι οι επιβαλλόμενες με το επίδικο μέτρο στους κατόχους των δικαιούχων σταθμών υποχρεώσεις ισοδυναμούσαν με διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, που δικαιολογείται από την ανάγκη διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια. Κατά το δίκαιο της Ένωσης, οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος υπόκεινται στους κανόνες των Συνθηκών (ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού), κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε να μην προβάλλει αντιρρήσεις ως προς την εν λόγω κρατική ενίσχυση².

¹ Η υποσημείωση αυτή αφορά αποκλειστικά το ανακοινωθέν τύπου στην ισπανική γλώσσα.

² Απόφαση C(2010) 4499 της Επιτροπής, της 29ης Σεπτεμβρίου 2010, σχετικά με την κρατική ενίσχυση N 178/2010, η οποία χορηγήθηκε από το Βασίλειο της Ισπανίας υπό τη μορφή αντιστάθμισης υποχρέωσης παροχής δημόσιας

Η εταιρία Castelnou Energía είναι κάτοχος σταθμού ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου. Η θέση της στον ανταγωνισμό θίγεται ουσιωδώς από το μέτρο που θέσπισε η Ισπανική Κυβέρνηση, ιδίως λόγω της ιδιαίτερης γεωγραφικής θέσης του σταθμού της. Η Castelnou Energía, υποστηριζόμενη από την Greenpeace-Esraña, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής.

Με τη σημερινή του απόφαση το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Castelnou Energía.

Η Castelnou Energía υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή παρέβη το δικαίωμα της Ένωσης εκτιμώντας ότι οι επιβληθείσες με το επίδικο μέτρο υποχρεώσεις συνδέονταν με υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος που αποσκοπεί στη διασφάλιση του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια. Το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται ότι η **Castelnou Energía δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως αναγνωρίζοντας ότι η υπηρεσία αυτή είναι δικαιολογημένη και ότι το μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.**

Η Castelnou Energía προσάπτει επίσης στην Επιτροπή παράβαση πλειόνων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, πέραν των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις, ιδίως δε διατάξεων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος. Το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, εάν οι λεπτομέρειες χορήγησης μιας ενίσχυσης συνδέονται άρρηκτα με το αντικείμενο της ενίσχυσης, η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει τη συμφωνία των λεπτομερειών αυτών προς τις άλλες διατάξεις, πέραν των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις. Η εκτίμηση αυτή ενδέχεται να καταλήξει σε διαπίστωση ασυμβατότητας της ενίσχυσης προς την εσωτερική αγορά. Το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, εν προκειμένω, οι λεπτομέρειες χορήγησης της ενίσχυσης που χορήγησε η ισπανική Κυβέρνηση (δηλαδή η υποχρέωση αγοράς εγχώριου άνθρακα, ο μηχανισμός προσφυγής σε υπηρεσίες κατά προτεραιότητα και η χρηματική αντιστάθμιση) συνδέονται άρρηκτα με το αντικείμενο της ενίσχυσης. **Αντιθέτως, όταν εξετάζει μέτρο ενίσχυσης που δεν επιδιώκει περιβαλλοντικό σκοπό, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τους κανόνες της Ένωσης περί προστασίας του περιβάλλοντος κατά την εκτίμηση της ενίσχυσης και των λεπτομερειών χορήγησης που συνδέονται άρρηκτα με αυτήν. Ο δικαστής της Ένωσης περιορίζει την εκτίμηση άλλων κανόνων, πλην των σχετικών με τις κρατικές ενισχύσεις, μόνο σε εκείνους τους κανόνες που είναι ικανοί να έχουν αρνητικές συνέπειες επί της εσωτερικής αγοράς, η οποία ορίζεται ως χώρος χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων και των κεφαλαίων. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να εξετάσει, όπως έπραξε στην απόφασή της, τη συμφωνία του επίδικου μέτρου προς τις διατάξεις περί προστασίας του περιβάλλοντος.**

Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι, **εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή ορθώς έκρινε με την απόφασή της ότι το γεγονός ότι το μέτρο οδηγούσε σε αύξηση των εκπομπών CO₂ από τους σταθμούς που χρησιμοποιούν εγχώριο άνθρακα, καθώς σε αύξηση της τιμής των δικαιωμάτων εκπομπών, δεν συνεπαγόταν αύξηση της συνολικής ποσότητας CO₂ που εκπέμπεται στην Ισπανία.** Πράγματι, η Επιτροπή έκρινε ότι οι συνολικές εκπομπές CO₂ παραμένουν καταρχήν εντός των ορίων που αντιστοιχούν στις δεσμεύσεις που ανέλαβαν οι ισπανικές αρχές, λαμβανομένου υπόψη του προβλεπόμενου από το δικαίωμα της Ένωσης συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής³. Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, εξάλλου, ότι το μέτρο που έλαβε η Ισπανική Κυβέρνηση έχει ως αποτέλεσμα η παραγωγή των σταθμών που χρησιμοποιούν εγχώριο άνθρακα να αντικαθιστά κατά προτεραιότητα την παραγωγή των σταθμών που χρησιμοποιούν μαζούτ και εισαγόμενο άνθρακα (οι πλέον ρυπογόνοι σταθμοί). Με άλλα λόγια, το μέτρο οδηγεί στην πράξη μάλλον στην υποκατάσταση ρυπογόνων μορφών παραγωγής με άλλες μορφές παραγωγής επίσης ρυπογόνους. Λαμβανομένης υπόψη της υποκαταστάσεως αυτής, **δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το μέτρο που θέσπισε η Ισπανική Κυβέρνηση ευνοεί**

υπηρεσίας, συνδυαζόμενη με μηχανισμό προσφυγής κατά προτεραιότητα στις υπηρεσίες των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίοι χρησιμοποιούν εγχώριο άνθρακα (βλ. το [Δελτίο Τύπου](#) της Επιτροπής στα αγγλικά).

³ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275, σ. 32).

την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα αντιθέτως προς το αντικείμενο και το πνεύμα της οδηγίας περί εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου.

Τέλος, η Castelnou Energia προβάλλει παράβαση των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις στη βιομηχανία άνθρακα⁴ (ιδίως εκείνων που απαγορεύουν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και εκείνων που κατοχυρώνουν την αρχή της σταδιακής μείωσης των ενισχύσεων στη βιομηχανία άνθρακα). Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο τονίζει ιδίως ότι το δίκαιο της Ένωσης επιβεβαίωσε την αρχή της διατηρήσεως δυναμικού παραγωγής άνθρακα μέσω κρατικών ενισχύσεων. Το Γενικό Δικαστήριο προσθέτει ότι **με απόφαση του Συμβουλίου⁵ παρατάθηκε έως το 2018 η δυνατότητα των κρατών μελών να χορηγούν ενισχύσεις καλύπτουσες ιδίως τις δαπάνες οι οποίες συνδέονται με τον άνθρακα που προορίζεται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) 1407/2002 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2002, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα (ΕΕ L 205, σ. 1).

⁵ Απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2010, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων (ΕΕ L 336, σ. 24). Η απόφαση αυτή διαδέχθηκε τον κανονισμό 1407/2002 κατά τον χρόνο λήξης της ισχύος του.